

Slim watermanagement in de regio Amsterdam Rijnkanaal -Noordzeekanaal

Tekst: Hilga Sikma

28 oktober vond de jaarlijkse ARK-NZK-dag plaats op landgoed Amelisweerd in Bunnik. Dit jaar stond het programma Slim Watermanagement ARK-NZK centraal. De ARK-NZK-dag wordt georganiseerd voor alle mensen bij waterschappen en Rijkswaterstaat die in hun dagelijks werk met het Amsterdam-Rijnkanaal en het Noordzeekanaalsysteem te maken hebben. Dit initiatief is vorig jaar ontstaan en leidt tot veel enthousiasme en kennisdeling.

Slim Watermanagement

Slim Watermanagement (SWM) heeft tot doel om watertekort en wateroverlast te verminderen door de beschikbare capaciteit van het Nederlandse watersysteem beter en duurzamer te benutten. Het is een uitvoeringsmaatregel uit het Deltaplan Zoetwater en wordt in verschillende regio's in Nederland uitgevoerd. Eén van de regio's is het NZK/ARK systeem.

Een voorbeeld

Alle omliggende waterschappen (Rijnland, AGV, HDSR, HHNK) zijn afhankelijk van de waterafvoermogelijkheid bij IJmuiden. Wanneer er door bijvoorbeeld neerslag meer water in komt (afvoer vanuit de polders door de waterschappen) dan eruit gaat bij IJmuiden, dan stijgt het waterpeil. Er zijn verschillende manieren om de overlast door oplopende waterstanden te beperken, bijvoorbeeld water afvoeren op andere manieren (via Katwijk, Den Helder of ons gemaal Zeeburg), of het langer vasthouden van water op locaties waar dit geen overlast geeft. Op dit moment worden deze mogelijkheden in het programma SWM NZK/ARK uitgewerkt in verschillende scenario's voor zowel hoog water als droogte.

Het programma

De dag startte met een opening door onze collega's van HDSR en twee directeuren uit het directeurenoverleg van de Stuurgroep Slim Watermanagement. Zij sloten in hun speech aan bij het enthousiasme dat er leeft bij de deelnemers aan deze dag. Vervolgens gaf Maarten Spijker van Hydrologic een introductie in de hierboven genoemde verschillende scenario's voor hoog water en droogte.

Na de plenaire introductie gingen we uiteen in groepen en verschillende workshops. Er waren 4 parallele workshops: de hierboven genoemde scenario's, een faalkansanalyse van het boezemsysteem, open data tussen waterbeheerders en het Slim Watermanagement programma in 2016-2017. Na 3 kwartier koos iedereen een tweede workshop. Daarna volgde de lunch buiten met lekker warme soep en heerlijke biologisch belegde broodjes.

Het Slim Watermanagement spel

's Middags was het tijd voor het slim watermanagement spel, waarin we zelf konden oefenen met dit concept. Deltares had als pilot voor het NZK/ARK-systeem speciaal voor deze dag een spel ontwikkeld. Er lag een groot vel met alle beheergebieden voor ons op tafel met verschillende maatbekertjes erop, die het waterpeil in de verschillende delen van de boezem moesten voorstellen. Het begon stevig te regenen. Aanvankelijk was er nog weinig aan de hand. De verschillende beheerders begonnen met het zoveel mogelijk afvoeren van water uit hun beheergebieden. Na tijdstap 1 (4 uur) bleef het doorregenen, draaide de wind naar het noordwesten en er stak langzaam een storm op. Daarbij bleek ook dat het gemaal in IJmuiden in onderhoud was, waardoor deze minder water dan gewenst kon afvoeren. Door dit samenspel van omstandigheden konden we al het water dat viel niet meer kwijt. Uit alle macht werd via Katwijk, Den Helder, De Hollandse IJssel en gemaal Zeeburg water afgevoerd. We zagen de waterstanden steeds hoger worden. Pas toen we ervoor zorgden dat we selectiever water gingen afvoeren (minder naar het Noordzeekanaal en overtollig water ook vast gingen houden) daalde langzaam de waterstand. Gelukkig hield het ook weer op met regenen. Daardoor konden we na afloop van het spel weer naar buiten voor de afsluitende borrel met biologische hapjes op deze prachtige locatie bij Bunnik.